

Boban Ilić - Vajar i slikar

PRIČA O RUŽI

Poznati umetnik Boban Ilić, čijim imenom se svi mi u dijaspori ponosimo održao je preko 100 samostalnih izložbi u Americi, od Njijojorka do Californije. Izlagao je Boban u Evropi, Japanu, Manili i nigde nije ostavljao ljubitelje likovnih umetnosti ravnodušnim, što potvrđuju i mnoge njegove nagrade. Ovih dana je trajno postavljen još jedan njegov rad u centru grada Čikaga, koji privlači veliku pažnju medija i prolaznika. To je i povod za razgovor sa Bobanom o njegovim budućim planovima, kao i nadarenosti za poezijom.

Pored velikog broja njegovih radova, trajno postavljanih u gradu, ovih dana je ispred kompanije: Tamar Prodakšen, na adresi: 706 N. Dirborn, postavljena prelepa ruža, najnoviji dizajn Bobana Ilića. Iako je do sada većina njegovih radova predstavljala figuru i ljudsku snagu, ovoga puta je uspeo da izvede predivnu kompoziciju ruže, koja skreće veliku pažnju prolaznika u centru Čikaga. Mora se konstatovati da ovaj vrsni umetnik, čije ime otvara vrata svetskih galerija, prijatno iznenađuje raznovrsnošću. I ovaj njegov rad izazvao je veliko interesovanje medija, osim Ogleдалa, Čikago Sošial Skajlajn i San Tajms su već napisali prijatne reportaže o Ruži.

Novine su zato da pišu, ali od kada piše Boban Ilić?

- Pisao sam dosta kad sam bio mlad, a onda okupiran opstankom u Americi, praktično sam morao da progutam sve svoje pesme. Jer u tom vremenskom periodu, opterećen radom nisam imao vremena da ih pišem. Bio sam u žurbi da što pre i što više pokažem ono što je moj osnovni talenat a to je pre svega vajarstvo. Tako je poezija ostojala u mojoj kući, u mojoj duši kao moja lična stvar i moja lična suza, koju nisam uspeo nikada da ispustim. A sada pošto imam malo više vremena, napisao sam nekoliko pesama, a ovu sam izabrao kao poklon čitaocima Ogleдалa.

Poznata nam je tvoja likovna kreacija ali poezija je potpuno iznenađenje?

- Svaka umetnost se preklapa i to preklapanje najviše podseća na dugu, gde jedna boja ide uz drugu. tako su muzika, likovna umetnost, vajarstvo, književnost i poezija, veoma srodne, imaju iste principe i vezuju ih iste inspiracije, osećanja, ali način stvaranja je drugačiji.

Odakle inspiracija za pesmu o ruži?

- Nekad za umetnost može da bude inspiracija radost, osećanje ljubavi, požude, lepo uzbuđenje kao što ponekad tužni trenuci u životu mogu da budu inspiracija za poeziju.

Imao sam zakazanu izložbu u Torontu ovoga leta. Sve je bilo jako lepo dogovoreno i zamišljeno osim jedne stvari, zaboravio sam da između Kanade i Amerike postoji granica. Krenuo sam za Toronto sam, vozio sam i kad sam došao na carinu, i ja i moja dela bili smo izdvojeni iz linije. Pokušavali su da shvate šta je to što ja vozim sa sobom. Držali su me na granici više od šest sati. Ispitali su me, dovodili razne komisije, inspekcije, kontaktirali Muzej u Torontu, stigli su i eksperti, desetero ljudi je procenjivalo moje radove i pokušavalo da odgonetne kako da me ocarine u svemu tome i po kom aršinu. U jednom trenutku sam ih upitao: "Šta bi bilo da sam nosio knjigu poezije, kako bi onda procenili vrednost mojih pesama?" Na moje pitanje svi su se zagledali začuđeno, mislili su da sam lud.

Onda sam odlučio da otkažem aranžman, da se vratim kući i posvetim izložbu samom sebi, iz čega se rodila poezija. Tako je nastla priča o ruži.

- Pominjao si svoju ideju o otvaranju umetničke škole i ateljea u Kulturnom klubu Sv. Sava, i osim toga jesi li dovoljno star za profesora?

-Da iskreno kažem, sreo sam mnoge mlade ljude od kojih sam dosta naučio, a upoznao sam i starije od sebe, koje sam odmah zaboravio. A i Mikelandelo je napravio

Davidu u svojoj 25. godini, verovatno najvažnije delo visoke Renesanse. A što se tiče moje želje, da napravim školu u Kulturnom klubu Sv. Sava, to bi pre svega bila škola za mlade ljude, koji imaju želju da se bave profesionalnim dizajnom i likovnim stvaralaštvom. Naravno, čitav prostor vidim kao informativni medija centar, umetničku, muzičku a kasnije i školu dokumentarnog filma. Moja ideja je da dovedem vrhunske profesore sa svih svetskih umetničkih univerziteta da budu gosti, i da povežem umetničku školu, atelje i Kulturni klub, u sistem kulturnih ustanova, organizacija i škola u svetu. Međutim ne bi me iznenadilo, da moj predlog padne u vodu. Srbi generalno, ne vole promene i neprihvataju lako nove ideje. Valjda je zato tako tragično završio i dr. Zoran Đinđić. On je krenuo da menja Srbe i jednostavno su ga ubili.

Zašto mešaš politiku i umetnost?

-Pa uvek su i bile pomešane, od Egipta, preko Periklove Atine i doba Medičija u Firenci pa i danas. Ono što me zaista potresa je pitanje slobode mišljenja u Srbia. Jednostavno, kad u američkom društvu kažem da sam patriota i demokrat u isto vreme, svi to razumeju kao moje građansko pravo i izbor. A kad to isto kažem među mojim narodom, bukvalno me pitaju šta sam ja. Da li sam izdajica ili pravi Srbin.

Pa dobro ajde reci šta si?

-Ha, ha ha, pa nije valjda da me i vi to pitate. Pa recimo, srpska vlast iz devedesetih godina je potpisala dve kapitulacije. Jednu u Dejtonu, a drugu u Kumanovu. To je za mene mnogo veća izdaja nego što je hapšenje Miloševića na primer. Ako nije kriv pustiće ga. U stvari žao mi je samog sebe i svih onih koji su u ovom veku zbog ranih ratova, geografskih mapa, komunizma ili siromaštva morali da napuste Srbiju. Pa i ova pesma govori o toj dilemi i strašnom sudu sudbine, kada se telo nađe na jednom, a duh na drugom kontinentu, kao tas na kantarju. Na jednom tanjiru glava a na drugom srce, pa ti meri.

Hvala na razgovoru.

- Hvala i Vama.

PRIČA O RUŽI

U stomaku krijem ružu
koja otvara flašu vina, krvi
i velike epidemije zaraznih bolesti.
Hara li to poštenje svetom
ili se u poštenom lopovu
sakrila ikona savesti.

Pročitao sam dve
bezobrazne knjige
i u treću sam se zaljubio preko interneta.
Sačuvaj me Bože ovih dragocenih slika
i tetoviranih leđa

I tu se setih mojih leđa